

Tudi jeden vzrok, zakaj krave izvržejo, je, kakor skušnija uči zasmrajena voda po mijilu ali žajfi, ako se perilo v istem koritu ali škafu žajfa, v katerem se krave napajajo. Zavaljo tega je treba, da gospodarji na to pazijo, da se korita ali škafi, iz katerih se krave napajajo, ne rabijo za kaj druga, najmanj pa za kaj takega, po čem se voda s katerimikoli nezdravimi rečmi zasmradi.

Zoper krvavo scanje pri goveji živini priporočujemo sledeče sredstvo, tem bolj, ker gospodarji ne morejo vselej in hitro do živinozdravnika. Krvavo scanje dobiva najbolj pogosto živina, katera se po lesih ali gozdih pase. Nekteremu kmetu zbolita na tej bolezni nagloma 2 kravi. Ni vedel na prvi hip, kako bi si pomagal. Zdaj mu pride na misel jegova homeopatiška apoteka in knjige. (Na deželi se s takimi vračili pogosto pečajo naši duhovniki.) Hitro vzeme bukve in malo apoteko in izbere: ipecacuanha. Tega vlije 15 kaplic na kos kruha ali v poldrugi masel vode, ter da bolnim kravam povžiti. Zraven še je dajal vsako tretje uro nekaj akonita. In čuda! v 12 urah ste kravi bile zopet zdravi, akoravno ste skoro samo kri scale.

Po tem načinu je omenjeni kmet 12 bolenih goved pogina otel.

Kdor hoče in zamore, naj prilično poskusi!

Les zoper trohljivost zavarovati zamoremo, ako ga pomazemo z vrelim oljnatim firnežem. Kedar je tako namazan les zopet dobro posušen, tedaj se prevleče še z oljnato barvo. Tako zavarovan les ne bo kmalu trohnel. —

Vinorejno društvo se je napravilo tudi v Slovenski Bistrici. Namenjeno je skrbeti za boljše obdelovanje vinogradov in za umno kletarstvo. Ovo društvo je še tudi zato posebno imenitno, ker so blizu Sl. Bistrice obširni vinogradi v najboljših legah na podnožji košatega Pohorja. Ondi na Kovački gori se zori „kralj štajerskih vin“ — zlatorumeni „Brandner“.

Sl. bistričko društvo je 8. vinorejsko društvo na slovenskem Štajeru. Ostala društva so: v Mariboru, v Radgoni, v Čmureku, v Ljutomeru, v Ormužu, v Ptuji in v Brežicah.

O koristi in potrebi takih društev je Sl. Gospodar že v št. 29. govoril ter jih zopet nujno priporoča in jim marljive delavnosti in blagega vspeha želi. —

Dobrega doliva za staro vino časih gospodarjem celo pomanjka. Nekateri si pomagajo iz zadrege s tem, da mesto vina kamenčke v sod spuščajo, dokler vino zopet ne stopi do pilke. Tako ravnanje ni ravno preslabo. Vendar paziti je, da se vselej vzemejo pripravni kamenčki — pravi kremenci ali „kižnjaki“. Z drugim n. p. z apnenskim kamenjem bi se vino pokvarilo. Do-

bro je tudi odbrane kremenčke v ognji razbeliti — in potem zatopiti v vodo, katerej je nekoliko soli primešana.

Dopisi.

Od Radgone. (Zopet nekaj lepega od nove šole.) Žalostno novico sem zvedel včeraj, ko sem se mimogredé pri Radvanjski slatini mudil. Obhajali so namreč pri Kapeli šolski izpit, kjer so se snidli šolski moževi, šolska mladež in več za šolo vnetih farmanov možkega in ženskega spola. Ko so šolski izpit ob 12. uri dokončali, so se podali v krčmo, morebiti tudi na „izpit“, in so bili tam kaj dobre volje do tretje ure. Popevali so, kričali, pili itd., da je bilo kaj. Okoli treh se podajo nekteri šolarji precej vinjeni na svoj dom, nekoliko pa se jih poda v Muro kopat in tamkaj najde — eden v valovih svojo smrt. Žalostni gledajo jegovi mali tovariši za njim, ko še dva-trikrat svoje roke iznad vode pomoli potem pa — premine. Bil je sin nekega želarja, ki močno obžaluje smrt svojega deteta.

Nekdaj, čujte, nismo šol tako končavali, da bi do poldne v šoli odgovarjali, česar smo se naučili, po poldne pa v krčmo šli in kričali, kakor da bi ob pamet šli. Potem je baranje, kdo ima pravico ptuje otroke v krčmo goniti in jih tam vpijaniti, da domu gredé blujejo, kakor zastarani pijanci, doma pa omedljujejo. To je lep napredek v — novi šoli.

Iz ptujske okolice. (Herman naš poslanec.) Prav čuden ptič, mora biti dopisnik članka: „Herman 1861. in pa 1873. leta v 196. št. „Slovenskega Naroda.“ Zakaj pa nagovarja dopisnik le „prebrisane murske in dravske Poljance in pametne slovenske Goričanje“, da bi volili g. dra. Ploja — kateri je pri celi agitaciji nedolžna stvar (? Vred.) — zakaj pa tudi ne Haložane? Ali mar misli, da so ti itak že vsi za novo skovano geslo: „vse za narod, omiko i svobodo?“ — Gotovo dopisnik tega ne misli, temuč zajec v drugem grmu leži.

Vi gospodine dopisnik, službujete v Haložih že okoli 15 let, kaj ste storili v tem dolgem času za svoje geslo? Zares slabo znamenje za Vas in za „stranko“, katerej blapčujete.

Rimski cesar Titus je rekel: „žal mi je za vsak dan, za ktereга nič dobrega storil nisem“ a vi gospodine, ste zgubili naj manj 15 let za svojo stranko.

„Sram Vas bodi“ tudi jaz Vam rečem, da pri tako dolgem službovanji nimate nikakoršnega vpliva v svoji fari, tem manj na murske in dravske Poljance in slovenske Goričanje. Da je to istina, so pokazale zadnje in predzadnje volitve v deželni zbor; zadnjokrat še za volilca izvoljeni niste bili, predzadnjokrat pa, mislim razun Vas ni jeden vaše fare narodno volil.

Kdor pa vpliva nima doma, ta še ga manj

drugod imeti zamore. Že se je Vam eukrat očitalo, da je grdo privatna pisma javno rabiti. Prašate: „Kdo je našemu razdoru političnemu podal prvi udarec?“ Odgovor ni težak. Kdo drugi, kakor stranka brezbožna, h kateri Vi spadate. Le čitajte s hladno krvjo — „Slov. Nar.“! V vsaki številki najdete grde in lažnjive psovke na kat. cerkev in jene služabnike. Psovke so take, da je človek res prisiljen misliti, da je „Narod“ s svojo polemiko že na „ulici.“ In za tako stranko bi mi morali delati? To bi bila goropadna bedastoča, ako ne — hudobija.

Škoda gospodine, za pero in črnilo, naš prihodnji državni poslanec, je pravični in značajni g. Herman.

Iz Šmarja. 2 sept. (Raztrgan Tednik.) V „Sl. Nar.“ je nekdo pravil, da je v Šmarji nek kmet v golstilnici slov. Tednik iz sovražnosti raztrgal, in da si je tako pravdo na glavo navlekel. Res sem raztrgal H—jev slov. Tednik, pa to nikakor ne iz strastnega čtenja tega lističa. Šaj ga še zdaj, ako utegnem, sam berem, zato, da zaslišim in spoznam*) tudi glas drugega Slov. Gospodarju nasprotnega zvončeka. Nemškutarski krojač me je na smeh stavil, ker sem narodnjak. Na vedno in vedno neslano zabavljanje me slednjič pravična nevolja obide, in med tem ko krojaču povem, kar mu gre, razdenem tudi Tednik, ktereга sem ravno čital, pa razčesal; ne zato, ker je bil Tednik, ampak zato, ker sem takrat ravno to reč v rokah držal. Bil bi kaj družega v roci imel, bil bi pač menda kaj družega krojaču g. Sketu pod noge pognal — s katerim pa sva si sicer dobra. O pravdi zavoljo tega nisim še ničesar čul. Bila bi pa tudi res za drage šmarske sosede zmaga velikanska, ako bi me obsodili, kak poldrugi krajecar odškodovanja plačati, ali pa ubogi, razcefrani Tednik zopet skupaj limati. —

Najbolj modro pa je to, da me Narodov dopisnik ima za izobraznega kmeta, pa mi vendar neče priznati, da sem iz lastnega prepričanja na strani Slov. Gospodarja, ampak pravi, „le zavoljo svojega sina, mladega duhovnika.“ Kaj? Ali izobražen kmet ne sme biti na strani Sl. G? Kaj še toliko svobode nam kmetom ne privošite? To je pa vendar prečudna svoboda to, ki jo toliko na jeziku imate. Ali vam je res istina, da ni prav, da sta slovenski oče in njegov slov. sin enih misli, enega prepričanja, naj si je že sin duhovnik ali krojač ali berač? Pojdite mi s svojo svobodo; to je le šema, ne pa svoboda. Vi tedaj mislite, da takrat še le bodo prišli zlati časi za slov. ljudstvo, kedar boste tisto omotili, razbegali in razdražili tako med saboj, da bodo očetje Slovenski in sinovi si nasprotniki, brat zoper brata, sosed zoper soseda, mladina zaničevala svoje stare. Tako hočete omikati nas slovenske kmete? Lepa omika to! — Tako svobodo, omiko in srečo bi

*) Sicer pa je pri branji Sl. Tednika upati malo dobička. Poslednji je silno ubog na duhu in telesu. Vr.

med nami Slovenci rad razširil slov. Tednik, tega sem se že prepričal. Da pa to ni ne svoboda, ne omika, ne zlati čas za slov. ljudstvo, tega bil sem prepričan že pred 50. in več leti, ko še nisim imel nobenega sina. Anton Slatinšek, kmet.

Od Dravine. (Poličanci, nič ne dremajte!) Poličanski gospodje: Baumann, Hartner in Kandolini na vse kriplje Poličancem liberalca Seidlna za poslanca v državni zbor vrniti hočejo, ter ga celó v Maribor prosit in nagovarjat hodijo, naj kandidaturu prevzame, akoravno že nobeden pameten človek za njega ne mara. Poličanci! Vi bote dobili neki novo šolo, ktero bote sčasoma s svojimi krvavimi žuli sami plačali. Če bote pa liberalce poslušali in celó za Seidlna v državni zbor glasovali, zna gosp. Seidl ne samo h gosp. Hartnerju na „malo južino,“ ampak tudi v Vašo šolo priti ter njo zapreti, da otroci ne bodo smeli iz šole v cerkev iti, kakor se je v Kamci zgodilo. Kamčki gospod bi pri priložnosti menda tudi še za to glasoval, da v vaši novi šoli duhovniki nič več nebi vaših otrok v kršanskem nauku podučevati smeli. Postavite se torej na noge in nič ne dremajte, kedar volitve za državni zbor pridejo in ne pošljite takih gospodov na volišče, ki na pepelnico na balih muzikante gosti silijo in jih po glavi natolčejo, ako jim muzicirat nečejo, kakor je bil pred par leti liberalni gospod Baumann v slovenski Bistrici storil. Volite take pametne može, ki se ne bodo Seidlnu in drugim liberalcem vklanjali!

Za poduk in kratek čas.

Rimski papeži in njihovi posilniki.

Noben vladar, kateri je drzno roko vzdignil zoper papeža, niti dolgo, niti srečno vladoval. Grof Maistre.

1. Rimskih cesarjev je bilo 18, ki so papeže preganjali. Ali izmed njih so se 4 sami usmrtili, 9 je bilo po drugih ubitih, 5 jih je pa drugače žalosten konec storilo.

Cesar Neron, ki je dal sv. Petra križati, se je v obupu sam v nastavljen meč sunil. Maksiminjan se je obesil. Aurel in Hadrijan sta prostovoljno glada umrla. Domcijana, Maksimina, Avrelijana, Gala in Voluzijana so puntarski vojaki ubili. Drugi so bili v vojski usmrteni. Cesarja Valerijana je perzijski kralj Sapor vlovil, ga z nogami teptal in potem neusmiljeno odreti dal. Trajana, ki je sv. Klementa iz Rima pregnal, so najbrže zastrupili. Dioklecijan je samega srda in jeze umrl, ker se mu ni posrečilo krščanstva v potokih marterniške krvi zamoriti. Galerija in Maksimina so živa črvi jedli. Julijana odpadnika je v vojski pušica zadela. Smrtno raujen se zgrudi na tla in kriči: „Galilejec, (Jezus), ti si zmagal.“

2. Enako žalostno se je godilo tudi krivo.